

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Кафедра інженерії, обладнання та математики

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

"Безпека. Безпека життєдіяльності. Основи охорони праці"

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Підприємництво, торгівля та логістика»
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Експертиза та митна справа»
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Товарознавство і торговельне підприємництво»
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кошова Оксана Петрівна

к.пед.н.,

доцент кафедри інженерії, обладнання та математики

Контактний телефон	+38-095-894-56-88
Електронна адреса	koshova.o111@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.iom.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1639

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття студентами знань, умінь і навичок здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на робочому місці, об'єктах господарювання з обов'язковим дотриманням вимог безпеки і стандартів з охорони праці; використання останніх досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду збереження життя, здоров'я і працездатності самої людини, підлеглих працівників і третіх осіб, а також для формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.
Тривалість	3 кредити ЕКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність знань з курсу основ здоров'я, безпеки життєдіяльності та захисту

	вітчизни повної середньої освіти
Мова викладання	Українська, російська, англійська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.</p> <p>7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.</p> <p>8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.</p> <p>14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.</p> <p>20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль №1 Основи безпеки життєдіяльності		
Тема 1. Вступ. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності та охорони праці.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання домашнього завдання. Розгляд питань з теми: «Надзвичайні події та надзвичайні ситуації на території України»
Тема 2 Нормативно-правові основи безпеки людини на виробництві і у побуті. Міжнародні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, розгляд	Виконання домашнього завдання. Розгляд законодавства України про охорону праці

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль №1 Основи безпеки життєдіяльності		
стандарти безпеки.	ситуаційних завдань.	
Тема 3 Державне управління безпекою життєдіяльності та охороною праці.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, практична робота з вивчення безпеки охорони праці	Виконання домашнього завдання. Розробка програми інструктажу з охорони праці для своєї майбутньої професії
Тема 4. Види небезпек. Природні, техногенні та соціально-політичні небезпеки.	Завдання самостійної роботи; тестування, практична робота із розпізнавання та ранжування небезпек	Виконання самостійної роботи Підготовка до поточної модульної роботи
Тема 5. Методи аналізу та оцінки небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Модульна контрольна робота	Виконання домашнього завдання. Реферат на тему: «10 найбільших катастроф останнього десятиліття: наслідки, порівняльний аналіз, рекомендації щодо уникнення»
Модуль 2. Основи охорони праці		
Тема 6. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.	Завдання самостійної роботи; тестування, виконання і захист лабораторної роботи: «Визначення рівня шумового забруднення екосистеми міста»	Виконання домашньої роботи. Проаналізувати, які нещасні випадки можуть бути на виробництві, пов'язаному із вашою майбутньою професійною діяльністю.
Тема 7. Основи виробничої безпеки. Поняття про виробничий травматизм.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, виконання і захист лабораторної роботи: «Ергономічна оцінка робочого місця»	Виконання домашнього завдання. Підготувати доповідь на тему: Дія електричного струму, електромагнітного випромінювання на людину.
Тема 8. Основи пожежної профілактики на виробничих і невиробничих об'єктах.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; аналіз і обговорення ситуаційних завдань на тему: «Первинні засоби пожежогасіння. План евакуації з приміщення»	Виконання домашнього завдання. Підготовка доповідей на тему: «Методи та засоби виявлення та гасіння пожежі. Шляхи запобігання пожежі» Підготовка до модульної контрольної роботи
Тема 9. Перша допомога при травмах, нещасних випадках на виробництві і у побуті	Вирішення практичних завдань з теми: «Оцінка психофізіологічних особливостей і працездатності працівника» Модульна контрольна робота	Виконання домашньої роботи. Написати реферат на одну із наступних тем: 1. Аптечка першої допомоги. 2. Загальне поняття про невідкладні стани, травми, нещасні випадки. 3. Перша допомога при кровотечах. 4. Перша допомога при переломах, вивихах. 5. Реанімаційні заходи. Перша допомога при враженні блискавкою, електричним струмом. 6. Перша допомога при отруєнні. 7. Перша допомога при опіках і обмороженнях, непритомності.

Інформаційні джерела

1. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці. Режим доступу: <https://infopedia.su/2x9447.html>
2. Бичков М.Ф. Основи охорони праці. Охорона праці в галузі: Навчальні завдання до лабораторних робіт і самостійної роботи підготовки студентів усіх спеціальностей / Бичков М.Ф., Данченко Л.О., Молчанова Н.Ю. та ін.. Навчально-методичне видання. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2003. – 225 с.
3. Бичков М.Ф. Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях [Текст] : метод. рекомендації / М. Ф. Бичков, Я. М. Бичков, Н. В. Герман, Н. Ю. Молчанова, Л. І. Маніна, В. Г. Смирнова. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – 42 с. – Те саме [Електронний ресурс]. - Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ.
4. Бичков М.Ф. Охорона праці в галузі. Охорона праці в торгівлі [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу / М. Ф. Бичков, Я. М. Бичков, В. М. Оберемок, Т. І. Дмитрюк, Н. Ю. Молчанова. – Полтава : ПУЕТ, 2010.

5. Бичков М.Ф. Безпека життєдіяльності [Текст] + [Електронний ресурс] : змістовий модуль 3 : охорона праці : навч.-метод. посібник / М. Ф. Бичков, В. М. Оберемок, Н. В. Герман, [та ін.]. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. – 288 с.
6. Дуднікова І.І. Безпека життєдіяльності [Текст] : навч. посібник / І. І. Дуднікова. – 2-ге вид., допов. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2006. – 268 с.
7. Закон України Про охорону праці. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
8. Запорожець О.І. Основи охорони праці. Підручник. / О. І. Запорожець, О. С. Протоєрейський, Г. М. Франчук, І. М. Боровик / 2-ге вид. - К.: Центр учбової літератури, 2016. - 264 с. Режим доступу (за умови реєстрації): <https://www.twirpx.com/file/1888701/>
9. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці / Д.В. Зеркалов. - К.: Основа, 2016. - 267 с.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» (з повним переліком та зразками додатків). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF/stru>
11. Скрипник В.О. Безпека життєдіяльності [Електронний ресурс]: збірник ситуаційних задач і тестів / В. О. Скрипник, Н. В. Герман, В. М. Оберемок, Л. І. Маніна, С.А. Дикань, В. С. Балинський, Н. Ю. Молчанова. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ.
12. Смирнова В.Г. Безпека життєдіяльності [Текст] : навч. завдання та метод. рекомендації / В. Г. Смирнова, С.А. Дикань. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 64 с. – Те саме [Електронний ресурс]. - Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ.
13. Супрович М.П. Безпека життєдіяльності: практикум / М. П. Супрович, Д. В. Сенюк, К. В. Замойська. – Київ : Кондор, 2010. – 166 с.
14. Яремко З. М. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, та ін.; за ред. З.М. Яремко. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (90 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Здобувачам вищої освіти після закінчення усіх аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко; їх поглиблений розгляд за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (10 балів); захист домашніх (лабораторних або практичних) робіт (6 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-9): відвідування занять (8 балів); захист домашніх (лабораторних або практичних) (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни